

I dag är det 74 år sedan koncentrationslägret Auschwitz-Birkenau befriades. Foto: AP

De prisas för att sprida kunskap om Förintelsen

Natalie Verständig och Anders Rydell får årets stipendier från Micael Bindefelds stiftelse

Den 27 januari varje år samlas människor över hela världen för att manifesteras på Förintelsens minnesdag. I Stockholm delar på söndagen ärkebiskop Antje Jackelén ut årets stipendier från Micael Bindefelds Stiftelse till minne av Förintelsen.

Expressen TV sänder direkt från Dramaten i Stockholm.

På flera håll i Sverige uppmärksammas Förintelsens minnesdag på söndagen. Klockan 14.00 tilldelas Natalie Verständig och Anders Rydell stipendium för deras arbete med att förmedla kunskap om Förintelsen. De får vardera 200 000 kronor.

Bindefeld.

På ceremonin deltar bland andra statsminister Stefan Löfven (S), Moderaternas partiledare Ulf Kristersson och kulturminister Amanda Lind (MP).

Viktor Hedlund
viktor.hedlund@expressen.se

NATALIE VERSTÄNDIG

Natalie Verständig tilldelas stipendiet för att stödja spridningen av hennes roman om morfar Samuel som överlevde nio arbets- och koncentrationsläger under andra världskriget. Nu ska svenska skolbarn kunna ta del av morfaderns liv och minnen.

MOTIVERING: "Med hjälp av fiktionens kraft och vittnesmålets autenticitet vidgar Natalie Verständig förståelsen för folkmordets konsekvenser", skriver stiftelsen i sin motivering.

Natalie Verständig skriver bok om sin morfar. Foto: ALEX BUHL

ANDERS RYDELL

Anders Rydell.

Författaren Anders Rydell och förlaget Novellix får stipendiet för sitt arbete med att tillgängliggöra och sprida noveller skrivna av förintelseöverlevare, som aldrig tidigare översatts till svenska. Förlaget översätter fyra noveller som kommer att få omslag av konstnären Lars Lerin.

MOTIVERING: "I nydanande form ges texterna nytt liv och erbjuder ögonblicksbilder av ett annars närmast översiktligt historiskt skeende", står det i stiftelsens motivering.

I dag är det 74 år sedan koncentrationslägret Auschwitz-Birkenau befriades. Bilden togs alldeles efter att ryska soldater kommit till lägret. Foto: AP

Cipora Feivlovich kom till Auschwitz/Birkenau 1944. Foto: REX/IBL REX FEATURES

FÅR ALDRIG GLÖMMA. "Vilken synd stod mina föräldrar för så att de förtjänade att brännas levande? Varför?" säger Cipora Feivlovich som överlevde Förintelsen. Foto: AP

CIPORA, 92, ÖVERLEVDE FÖRINTELSEN

Fördes till Auschwitz som tonåring: "Om vi inte minns dem så kommer allt glömmas bort"

Cipora Feivlovich var tonåring när hon fördes till Auschwitz/Birkenau.

I dag fyller hon 92 år – samma dag som markerar 74 år sedan koncentrationslägret intogs och fångarna befriades. – Om vi inte minns dem så kommer allt att glömmas bort, säger hon till AP.

Söndag markerar Förintelsens minnesdag.

För Cipora Feivlovich är dagen av dubbel betydelse då hon samma dag fyller 92 år.

Som tonåring var hon en av många som fördes till dödsfabriken Auschwitz i Polen. När koncentrationslägret och det närliggande arbetslägret Birkenau befriades var endast 7 000 fångar vid liv.

Överlevde Förintelsen

– Om vi inte minns dem så kommer allt att glömmas bort. Det är sant att 74 år har passerat, men vi lever fortfarande och vi kan fortfarande påminna ungdomen och människorna i Israel och alla andra, även i Tyskland, om vad som hände, säger Cipora Feivlovich till AP.

– Vilken synd stod mina för-

Den fruktade entrén till Auschwitz.

äldrar för så att de förtjänade att brännas levande? Varför?

Cipora Feivlovich minns tydligt den dag nazisterna kom och hämtade dem i deras hem 1944.

– De sparkade ut oss från vårt hem mitt i natten. Vi lämnade allt bakom oss, säger hon till AP.

"Min morfar dog på tåget"

Familjen fördes först till en trång synagoga för att därefter flyttas till ett getto i Ungern. Så småningom sattes de på ett tåg för att under tre dagar och tre nätter transporteras till Auschwitz.

– Min farfar dog på tåget när vi stod upp. Vi kunde inte ens lägga honom ner, säger hon.

Vid ankomsten separerades Cipora Feivlovich och hennes yngre syster från sina föräldrar.

De såg dem aldrig igen.

Inne i koncentrationslägret blev de beordrade att ta av sig kläderna innan Josef Mengele – med det ökända smeknamnet "dödsängeln" – anlände.

– Han gick längst fram i kön och skrek: "Jag är Mengele, vet ni varför ni har kommit till Auschwitz/Birkenau? De som inte behövs kommer föras dit bort" och så pekade han mot två stora skorstenar och sade: "ser ni den första skorstenen? Den tjocka svarta röken är för att judar har så mycket fett, och när fettet brinner skapar det tjock och svart rök".

"Får aldrig sluta prata"

Men Cipora Feivlovich överlevde Auschwitz.

Tiden fram till att de sovjetiska trupperna anlände 1945 arbetade på en vapenfabrik för tyska armén.

– Min man har krävt att jag aldrig får sluta prata om Förintelsen. För om vi inte pratar om det så kommer det fler Förintelsen-förnekare efter oss, säger hon till AP.

Carl-Fredrik Eriksson
carl-fredrik.eriksson@expressen.se

Två minderåriga knivskurna – stort pådrag

Polisen fick i går larm om att två minderåriga personer knivskurits i stadsdelen Tillberga i Västerås.

Skadeläget var i natt oklart.

– Vi är på plats med flera patruller och utför olika utredningsåtgärder, sade Daniel Ågren, RLC-befäl i polisregion Mitt, vid 00.30-tiden.

sDet var klockan 23.21 på lördagskvällen som polisen larmades om ett grovt brott i stadsdelen Tillberga i Västerås. Polisen åkte till platsen med flera patruller.

"Polisen jobbar intensivt med ärendet och vidtar diverse utredningsåtgärder", skriver de på sin hemsida.

– Två minderåriga personer är knivhuggna, sa Daniel Ågren

vid polisen, vid 00.30-tiden.

Skadeläget var i går oklart. Polisen har inlett en utredning gällande försök till mord.

Viktor Hedlund
viktor.hedlund@expressen.se